ANKET-FİRMA

Sayın Yetkili,

Bilindiği üzere, Türkiye ve Endonezya arasında "Kapsamlı Ticari ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması" (diğer ifadeyle Serbest Ticaret Anlaşması-STA) akdedilmesi imkânlarını araştırmak üzere 2010 yılında kurulan Ortak Çalışma Grubu, bir dizi toplantının ardından 2011 yılı Nisan ayında nihai bir rapor yayımlamıştır.

Bilahare, Endonezya ile STA müzakerelerinin başlatılabilmesi için ülkemizin yoğun girişimleri neticesinde ve G-20 Ticaret Bakanları Toplantısı'nda Bakanlar düzeyinde sağlanan mutabakat kapsamında, 21 Aralık 2015 tarihinde Ankara'da teknik heyetler düzeyinde bir toplantı gerçekleştirilmiş ve söz konusu toplantıda Müzakere Çerçeve Belgesi üzerinde taraflarca mutabık kalınmıştır.

Yakın dönemde, iki ülke Sayın Bakanlarının bir araya gelerek, STA müzakerelerinin başlatıldığının resmi olarak ilan edilmesi öngörülmekte olup, resmi açıklamayı takiben birinci tur müzakereler için teknik çalışmalar ivedilikle başlatılacaktır.

Endonezya ile ikili ticaretimizin geliştirilmesini teminen, devam eden kapsam belirleme görüşmelerinde ve olası STA müzakerelerinde kullanılmak üzere firmanız bilgi ve tecrübelerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda hazırlanan anket aşağıda yer almaktadır. İleriki dönemde STA müzakerelerinin başlamasıyla birlikte anketimize geri dönüş yapan firmalarımız ile daha kapsamlı anket ve temaslar yapılması söz konusu olabilecektir.

Soruları yanıtlarken firmanızla/sektörünüzle ilgili olmadığını düşündüğünüz sorulara yanıt vermeyiniz.

Katkılarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

BÖLÜM 1: FİRMA BİLGİLERİ

Firma Adı	:
Bulunduğunuz Sektör	:
Göreviniz/Unvanınız	:
Firmanızın Yaşı	:

BÖLÜM 2: TÜRKİYE-ENDONEZYA İKİLİ TİCARETİNE İLİŞKİN SORULAR

1) Firmanız tarafından Endonezya özelinde hangi ürünlerde ihracat ve/veya ithalat gerçekleştirildiğini belirtiniz.

2) Endonezya'ya hâlihazırda ihraç etmediğiniz fakat gelecekte ihracat gerçekleştirmek istediğiniz potansiyel ürünler nelerdir?

3) Endonezya'nın AB ile bir STA akdetmesi durumunda firmanızın ve/veya sektörünüzün AB ve Endonezya pazarında rekabet açısından dezavantajlı bir durumda kalacağını düşünüyor musunuz? Görüş ve değerlendirmelerinizi belirtiniz.

4) Türkiye-Endonezya STA'sı çerçevesinde firmanızın Endonezya'ya gerçekleştirilen ihracatta taviz alınmasında ekonomik menfaat gördüğü ürünler var mıdır? Varsa belirtiniz.

5) Endonezya'da ithal edilen girdi mahiyetinde olup da hızlı liberalizasyon (gümrük tarifesi indirimi) kapsamında alınmasında yarar görülen ürünler var mıdır? Varsa belirtiniz.

6) Türkiye-Endonezya STA'sı kapsamında Endonezya'ya taviz verilecek ürünler içerisinde, taviz verilirken hassas olunmasını istediğiniz ürünler var mıdır? Varsa belirtiniz.

7) Endonezya'nın ithalatında (ülkemizin ihracatında) uyguladığı standartlar, teknik düzenlemeler ve mevzuat ile ilgili yeterli bilgiye ulaşabiliyor musunuz? Firmanızın uluslararası standartlara uyum sağlamış olması, Endonezya'ya ihracat gerçekleştirilmesinde yeterli oluyor mu/ kolaylık sağlıyor mu?

8) Türkiye-Endonezya STA'sında ticarette teknik engeller (TBT)[1] hususunda bir bölümün yer alarak, hâlihazırda ticarete konu olan standart ve teknik düzenlemelerin kolaylaştırılmasının yararımıza olacağını düşünüyor musunuz? Buna yönelik olarak STA'da yer almasını istediğiniz husus/öneri var ise belirtiniz.

[1] **Ticarette Teknik Engeller** Serbestleşen ticaret ortamında uluslararası ticaretin önündeki yeni engeller halini alan standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri (test, denetleme ve onay belgesi, ürün tescili veya lisansı) v.b.

9) Endonezya'ya ihracat yaparken anılan ülkede gümrük uygulamaları[2] alanında sorun yaşıyorsanız bu sorunları yazınız.

10) Endonezya'ya ihracat yaparken, Endonezya'nın devlet yardımları ve fiyatlandırma politikaları gibi nedenlerden kaynaklanan pazara girişe ilişkin herhangi bir sorun ile karşılaştınız mı?

11) Endonezya'ya ihracat veya Endonezya'dan ithalat gerçekleştirdiğiniz veya gerçekleştirmek istediğiniz tarım ve balıkçılık ürünleri nelerdir?

12) Endonezya'ya gerçekleştirdiğiniz tarım ve balıkçılık ürünleri ihracatında Endonezya'nın sağlık ve bitki sağlığı (SPS) tedbirleri[3] nedeniyle herhangi bir engelle karşılaştınız mı? Buna yönelik olarak SPS bölümünün STA'da yer alarak vurgulanmasını istediğiniz ilave bir husus/öneri var ise belirtiniz.

13) Türkiye-Endonezya STA'sına "Yatırımlar" konusunun eklenerek yatırım ortamının serbestleştirilmesine ve korunmasına yönelik yeni bir düzenlemeye gidilmesini ister misiniz?

14) Türkiye-Endonezya STA'sına "Hizmet Ticareti (bankacılık, sigortacılık, telekomünikasyon, müteahhitlik, inşaat, mühendislik-mimarlık, teknik müşavirlik, reklam, bilgi teknolojileri, turizm, finans, vb)"[4] konusunun eklenerek hizmet ticareti ortamının serbestleştirilmesine ve korunmasına yönelik yeni bir düzenlemeye gidilmesini ister misiniz?

[2] **Gümrük Prosedürlerinde sorun yaşanabilecek alanlar:** Gümrük formaliteleri esnasında gerçekleştirilen kontroller, ücretler, bilgi ve belge gereksinimleri, şeffaflık, gizlilik, ayrımcı uygulamalar, gümrük değer tespiti, tarife sınıflandırması, gümrük prosedürlerinin uygulanmasında bütünlük olmaması v.b.

[3] **Sağlık ve Bitki Sağlığı** tedbirleri insan, hayvan ve bitki sağlığının katkı maddeleri, kontaminant, mikotoksin, zararlılar vb. hastalık risklerine karşı korunması amacıyla uygulanan tedbirlerdir.

[4] **Hizmetlerin** arzı ve tüketimi dört farklı başlıkta toplanmıştır. Bunlar: 1.Sınır ötesi hizmet arzı (Örn. Uluslararası posta ve telekomünikasyon hizmetleri), 2.Hizmetin ülke dışında tüketilmesi (Örn. Turizm), 3.Ticari bir varlık oluşturulması (Örn. Yabancı bir ülkede şirket kurulması, ofis açılması), 4.Gerçek kişilerin varlığı (Örn. Geçici olarak gerçek veya tüzel kişilerin yabancı bir ülkede inşaat ve mühendislik hizmetlerini sunması)

15) Türkiye-Endonezya STA'sına "Kamu Alımları"[5] konusunun eklenerek bu alanda mevcut engellerin karşılıklı (ulusal muamele) kaldırılmasını ister misiniz?

16) Yukarıda belirtilmemiş olmakla birlikte firmanızca dile getirilmek istenen herhangi ilave bir husus/görüş varsa belirtiniz.

Değerli katılımlarınız için tekrar teşekkür ederiz.

[5]**Kamu Alımları:** Kamunun ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirmiş olduğu mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerini gerçekleştirmesi faaliyetidir.

TÜRKİYE-ENDONEZYA EKONOMİK VERİLERİ

Aşağıda bilginiz için bazı istatistiki veriler sunulmuştur:

Tablo 1:

	Tarım (1-24. Fasıllar)				Sanayi (25-97. Fasıllar)				Toplam (1-97. Fasıllar)			
Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge	İhracat	İthalat	Hacim	Denge	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2010	167	203	370	-36	84	1.274	1.357	-1.190	251	1.477	1.727	-1.226
2011	184	261	445	-77	124	1.671	1.795	-1.546	308	1.932	2.240	-1.624
2012	120	354	474	-234	124	1.442	1.566	-1.318	244	1.796	2.039	-1.552
2013	86	440	526	-354	145	1.550	1.695	-1.405	231	1.990	2.221	-1.759
2014	94	480	574	-387	134	1.563	1.697	-1.429	228	2.043	2.271	-1.816
2015	73	187	260	-114	134	1.451	1.585	-1.317	207	1.638	1.845	-1.431

Ülkemiz ile Endonezya arasındaki ticari ilişkiler, ilk kez 1 milyar ABD Doları ticaret hacminin aşıldığı 2006 yılından bu yana düzenli bir gelişim arz etmektedir. Ancak, Endonezya ile 2015 yılında ticaret hacmimiz 1,8 milyar ABD Dolarına ulaşmış olup, bu seviye bir önceki yıla göre %19'luk bir azalışı ifade etmektedir. Endonezya ile ticari ilişkilerimiz ithalat ağırlıklı bir gelişim sergilemekte olup, 2015 yılında ihracatımız 207 milyon ABD Doları (%9'luk azalış), ithalatımız ise 1,63 milyar ABD Doları olarak kaydedilmiştir. Bu itibarla, 2015 yılı Endonezya ile ihracatımızın ithalatı karşılama oranı %13 olarak gerçekleşmiştir.

İkili ticaretin ürün kompozisyonu incelendiğinde, Endonezya'ya ihracatımızda yaprak tütün (%30), nişastalar (%17), boratlar (%4), torak, taş metal cevheri (%3), yontulmaya elverişli taşlar(%3) ve buğday unu (%3); Endonezya'dan ithalatımızda ise sentetikten mensucat (%13), sentetik devamsız liften iplik (%13), tabii kauçuk (%12), suni lifler (%7) ve sentetik filament ipliklerin (%4) ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir.

Tablo 2:

Ekonomik Göstergeler	Endonezya
Nüfus (2014, milyon)	251
Kişi Baş.Düşen Milli Gelir, $ (2014)	3,533
GSYİH (milyar $)(2014)	888,6
GSYİH Büyüme (%)	5.0
İşsizlik (%)	5.9
Enflasyon Oranı (%)	6.4
Uluslararası Rezervler (milyar $)(2014)	112
Toplam FDI Stoğu (milyar $)(2014)	255
İhracat, 2014, 1000$	176.036
İthalat, 2014, 1000$	178.179
Hizmet İhracatı, 2014 Milyon$	22.920
Hizmet İthalatı, 2014 Milyon$	33.076
Başlıca doğal kaynakları	Petrol, kalay, doğal gaz, nikel, kereste, boksit, bakır, verimli ekilebilir arazi, kömür, altın, gümüş.

Başlıca tarımsal ürünleri	Pirinç, manyok, yerfıstığı, kauçuk, kakao, kahve, palmiye yağı, kurutulmuş hindistan cevizi içi, kümes hayvancılığı, et ürünleri, domuz, yumurta.
Başlıca sanayi ürünleri	Petrol ve doğal gaz, tekstil, giyim, ayakkabı, madencilik, çimento, kimyasal gübre, kontrplak, kauçuk, gıda, turizm.
Başlıca İhraç Ürünleri (%)	Kömür; kömürden imal briket, topak ve benzeri katı yakıtlar (10,6%), palm yağı ve fraksiyonları (9,9%), petrol gazları (9,8%)
Başlıca İthal Ürünleri (%)	Ham olmayan petrol yağları (15,0%), ham petrol yağları (7,3%), hatlı telefon için elektronik gereçler (2,7%)
İhracatında ilk 5 ülke %	Japonya (13%), Çin (10%), Singapur (9,5%), ABD (9,4%), Hindistan (7%)
İthalatında ilk 5 ülke %	Çin (17%), Singapur (14%), Japonya (10%), Güney Kore (7%), Malezya (6%)
Tarım Ort. Gümrük Vergileri	%7,5
Sanayi Ort. Gümrük Vergileri	%6,9